

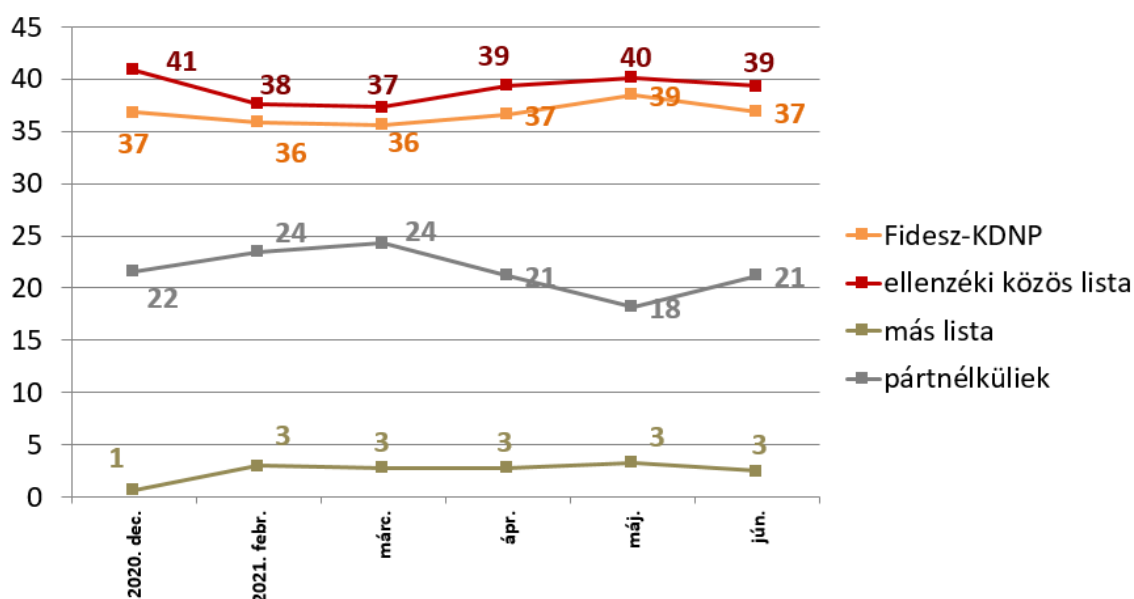
Nőtt a kormányváltás támogatottsága a júniusi közvélemény-kutatási adatok szerint

A Závecz Research Intézet júniusi mérése szerint (felvéve június 7. és 14. között, a megkérdezettek száma 1000 fő, akik együttesen az ország 18 éves és annál idősebb lakosságát képviselik) a szűkített listás politikai küzdelem továbbra is vonzó és aktivizáló a választók számára, folyamatosan csökken a passzív, illetve bizonytalan választók aránya. Míg márciusban a szavazók 24 százaléka nem tudott választani a listák közül, júniusban már csak 21 százalék a bizonytalanok aránya.

Kevesen tudják, hogy a kormányoldali kutatóintézeteken kívül egyedül a ZRI végez **személyes megkérdezéses** kutatást 2021-ben, a többiek telefonos vagy internetes megkérdezés eredményeit publikálják. A szakmai álláspont szerint a személyes találkozásokon történő adatfelvétel megbízhatóbbnak tekinthető.

A választókorú népesség körében az ellenzéki pártok közös listáját a választópolgárok 39%-a támogatja, a kormánypártok támogatottsága 39%-ról 37%-ra csökkent.

A Fidesz és az ellenzéki közös lista támogatottsága a választókorú népesség körében

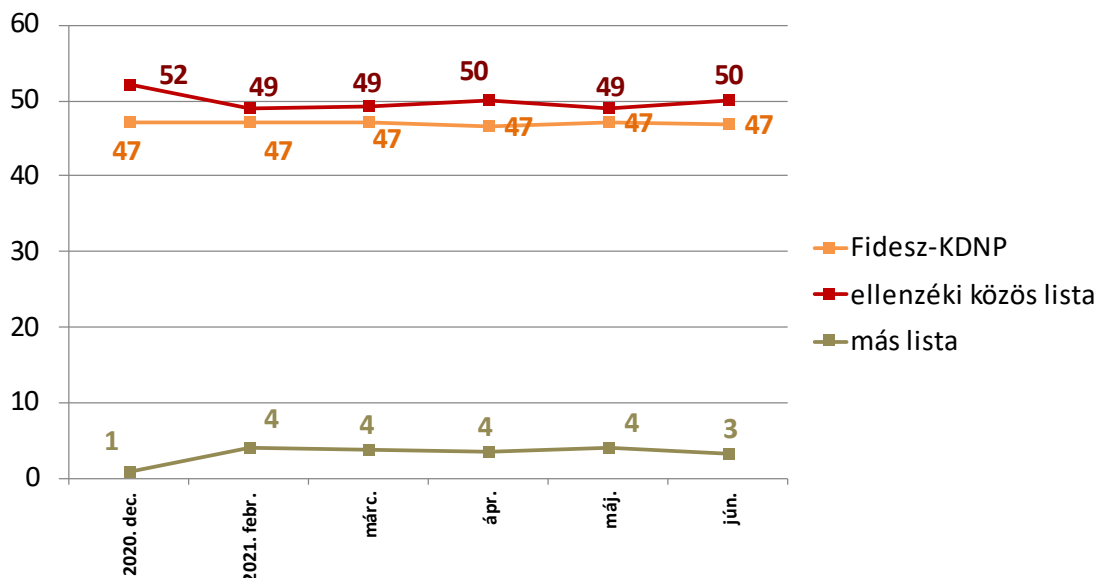

*Kérdés: Ha a parlamenti választáson kevesebb pártlistára lehet szavazni, akkor Ön melyik pártlistára szavazna?

A pártlistát választó szavazók körében az ellenzéki lista 1 százalékpontot javulva 50%-on, míg a Fidesz-KDNP listája 47%-on áll. Vagyis az ellenzéki lista a hazai választópolgárok körében 3 százalékponttal nagyobb támogatottsággal rendelkezik, mint a FIDESZ-é.

A Fidesz és az ellenzéki közös lista támogatottsága

a listát választók körében

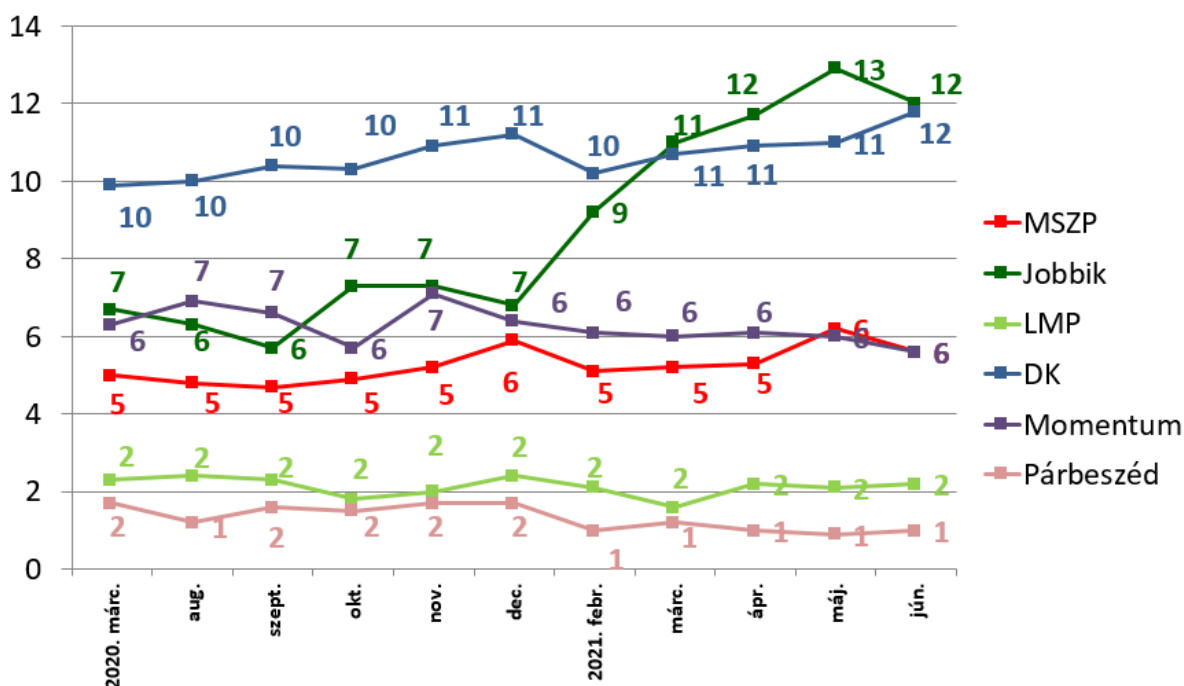
*Kérdés: Ha a parlamenti választáson kevesebb pártlistára lehet szavazni, akkor Ön melyik pártlistára szavazna?

Akkor maradt meg, sőt nőtt az ellenzéki szövetség választói támogatottsága, amikor gőzerővel tartott a FIDESZ-KDNP kormány győzelmi propagandája, amely a járvány feletti győzelemről és az ellenzék oltásellenességéről hazudozott. Emellett dühöngött a negatív kampány is Karácsony Gergely ellen, és Gyurcsány Ferenc „keresztapaságáról”.

Az egyes pártok támogattságában a teljes népeiséget tekintve nem történtek kiugró változások. Érzékelhető, hogy választópolgárok körében elfogadottá vált a hat ellenzéki párt szövetsége, ezért a szövetséget alkotó pártok iránti rokonszenvenben minimális változások vannak, támogatottságuk megszilárdulni látszik. A Fidesz tartja 34%-os támogattságát. A Jobbik és a Demokratikus Koalíció 12 százalékos támogatottsággal rendelkezik. A Karácsony Gergely miniszterelnök-jelöltségét támogató blokk – MSZP-Párbeszéd-LMP – támogatottsága mintegy 10%. A Momentumot a választópolgárok 6%-a választaná, amennyiben most vasárnap kerülne sor az országgyűlési választásra. A Kutyapártra, illetve a Mi Hazánkra szavazna a választópolgárok 1-1%-a, más pártra összesen további 1%-uk. Összesen a választópolgárok 25%-a nem rendelkezik pillanatnyilag nyílt pártelkötelezettséggel, vagy nem hajlandó beszélni arról, 11 %-uk hónapok óta úgy nyilatkozik, hogy nem is venne részt a választáson.

Az ellenzéki pártok támogatottsága

a választókorú népesség körében

A választókorú népesség **49 százaléka kormányváltást akar** a Závecz Intézet kutatása szerint, tehát ez a csoport népeesebb, mint az ellenzéki együttműködésre szavazóké. A különbség 9 százalékpont, nagyjából 700 ezer szavazó. Összetételük alapvetően lefedi a magyar társadalomét, az egyedüli sajátosság, hogy az átlagosnál valamivel nagyobb arányban vannak körükben a fiatalok. Ők így az ellenzék tartalékát jelenthetik, de mozgósításuknak két nehézsége is van: a passzivitásuk és az ellenzék esélyeire vonatkozó pesszimista véleményük. Mindössze egyötödük tartja biztosnak, hogy elmenne voksolni egy parlamenti választásra, és csak negyedük hisz abban, hogy az ellenzék képes lenne megnyerni a választást.

A mostani kormány maradását 40 százalék szeretné, és majdhogynem mindegyikük ezt ki is fejezi a Fidesz-KDNP listára adott szavazatával. Mindössze a lakosság 1-2 százalékáról mondható el, hogy a jövő évi választások után is a jelenlegi kormányt kívánja az ország élén látni, de most mégsem szavazna rájuk. Ez a 100-150 ezer választó sem biztos, hogy végül szavazóvá válik, – ahogy az ellenzéki tartaléknál – körükben is alacsony (20 százalék körüli) a részvételi hajlandóság.

2021 nyarának a korszakváltás szempontjából meghatározó eseménye az a kiválasztási folyamat, az ún. előválasztás, amelynek során a választópolgárok kiválasztják az a képviselőjelöltet, aki egyedül áll majd szemben az országgyűlési választáson a FIDESZ-KDNP képviselőjelöltjével. Ez a folyamat, a NER-rel szembenállók akaratának ilyen nyílt formában történő megkérdezése – ami éles versengést jelent majd az egyes választókerületekben induló jelöltek között – teljesen új eleme az újkori magyar demokráciának. Az előválasztáson a JOBBIK, a

Demokratikus Koalíció és az MSZP-P-LMP blokk közötti éles versenyt a pártok mozgósító képessége, helyi támogatottságuk, és az általuk támogatott jelölt személyisége fogja eldönteni. Az előválasztás kérdésében a közvélemény szemében az ellenzéki szövetség – minden „tányérzörgés” ellenére – jól áll. A kutatásból kiderül, hogy az ellenzéki szavazók 41%-a szívesen szavazna az MSZP, a Párbeszéd és az LMP közös jelöltjére az előválasztáson. Az MSZP-szavazók 81 százaléka támogatja ezt az együttműködést.

Néhány aktuális politikai eseményről is kértünk véleményt a kutatásban. Ezek közül kiemelném, hogy a többségnek (71%) nem tetszik, hogy a **Fudan egyetem** kínai hitelből épül fel, amit a magyar adófizetők fognak törleszteni. A Fidesz-szavazók véleménye itt jelentősen különbözik a népesség többi részétől, körükben többen vannak azok, akik egyetértenek azzal, hogy így épüljön fel az egyetem, mint akik nem (49 vs 41%).

A lakosság 57 százaléka azon az állásponton van, hogy a **Paks II** és a **Budapest-Belgrád vasútvonal** megépítéséhez felvett hitelek eladósítják az országot, csak 34 százalék gondolja azt, hogy ez elviselhető anyagi teher.

Ugyancsak teljesen máshogy értelmezik a kormánypárti és az ellenzéki szavazók **a Fideszhez kapcsolódó vállalkozások előnyét a közbeszerzéseknél**. A Fidesz-szavazók 73%-a szerint itt arról a nemzeti érdekről van szó, hogy ne külföldi cégek nyerjenek; az ellenzéki szavazók 81%-a szerint viszont a valós cél a Fideszhez közel állók gazdagodása. A lakosság kisebb része, 39 százaléka szerint nemzeti érdek a közbeszerzések jelenlegi gyakorlata, míg 52 százalék szerint ez csak magyarázkodás, a lényeg, hogy a Fideszhez közelálló vállalkozások jussanak nagyobb anyagi lehetőségekhez.

A Fidesz által kialakított viszonyok a politikában, a kultúrában és a médiában a lakosság harmada szerint (a Fidesz-szavazók háromnegyede szerint) kiegyensúlyozott helyzetet teremtenek. A lakosság 60 százaléka úgy látja viszont, hogy indokolatlan mértékű a Fidesz erőfölénye ezeken a területeken. Az ellenzéki szavazók kimagasló többsége, 95 százaléka valamint a párt nélküliek háromnegyede is a Fidesz erőfölényét érzékeli a kultúra, a média és a politika világában. Azért említettem ezek az adatokat, mert ezek is alátámasztják azt, hogy a társadalom a több mint egy évtizedes fideszes gyűlöletpolitika következtében két táborra szakadt. Ugyanakkor – és ez biztató a kormányváltás lehetősége szempontjából bizonyos értelemben – erősen megrendült kutatások szerint a társadalom bizalma a fennálló intézményrendszerben.

Az MSZP programjának néhány alapvetéséről is megkérdeztük a választókat, a ZRI Szociális Demokráciáért Intézet által megrendelt kutatásában. Az előválasztási program szociális területen megfogalmazott javaslataival a kimagasló többség egyetért (71-82%). A legnépszerűbb javaslat az alapvető élelmiszerek áfájának 5%-ra csökkentése; de lényegében ugyanilyen mértékű az egyetértés a családi pótlék megduplázásával is (82 illetve 81%). Hasonló támogatottságot élvez a minimálnyugdíj megduplázásának terve (79%) és a minimálbér adójának eltörlése is (77%). Az előzőeknél kevésbé, de így is a nagy többség (71%) által támogatott elképzelés a nyugdíjak svájci indexálása.

A javaslatokkal való egyetértés a legtöbb kérdésnél kizárólag a pártpreferenciával mutat szignifikáns összefüggést. Annak ellenére, hogy a javaslatok az átlagemberek számára kedvezőek, a Fidesz-szavazók körében néhol a 40%-ot közelítő elutasítással találkozunk abból fakadóan, hogy a kérdések megfogalmazásában a javaslatok az MSZP-hez kötve jelentek meg. Hozzáteszem ugyanakkor, hogy egyébként minden javaslat a kormánypárt híveinek többsége által is támogatott.

Budapest, 2021. június 25.

Szeredi Péter